

Atria quid ministerice de-
scriptio. & Gregorii &
Hugo. b. R. Zilius.
c. Cato Hie-
mo. d. Hieron.
paratus. e. Bruno.
Cartus. f. Psal-

Jam prius indicavi quid atria mystice designantur, de Amonina Iesu, & Christi, quamvis in secundo profani aliis quibus alias quoque non solum. Nempe varia sunt & particulares Ecclesie, sicut cornuum divisorum, tum materialium templorum, contemplatio & ipsa celestis palatii & platearum Regni coelestis, & multiplicis ordinis beatorum h. Prophet, Evangelist, & quicunque Domino a pirante docerunt & dilectatis mentis laudant. Deum dei sui ipsius ad dicendum quodam inhabitationem Dei.

Commemorari illi: Antea dixi alios legere, in hymnis confessionis vel confessionis confitemini illi, nichil omnium oratione est, ut a verbo, confemintur, hoc tenet. Immobreviarium Ambrosianum versiculos ultimi presentis principium hinc ducit. Aptius respondent omnia hoc pacto: introitio portas eius in confessione, avies eius, (nempe etiam introitio) in hymnis confitemint illi, laudate nomen eius. Inscilicet & exaggerata repetitio, sermonem magis intendit, ac ferre lectorum urgeat, inquit Euthymius. Docuique quid prius secundum anagnosam, & cupiditatem oris Lazarri per luxuriam & carnalem delectationem. Nam non dubitate, antea solus nostrum non nominem ejusdem nomine improbus fuisse. De his questione Seraurus & nosfer, ubi confirmatur a contrario, quia nullus dici voluit Iudas, sed Lectorum celebris Lucifer Calaritanus, & Iudeus historiographiac Theologi, meminerunt Eusebius, & Hieron. Dux nonnulli eadē se superius: honoris causa ferre nullam Polonam nominam, nomine Maria appellari.

In eorum mysteriorum eius. Recensum & prologus, priore nomine קבָּדְךָ רַבָּדְךָ, finit Hebreo נָאִרְתָּה, deductum nomine רָוֹתָה בְּנֵי־בְּנָיָתָה, & benignitas noster fons lervae misericordiae velle Deus dixerit u. & David illam esse ab altero. & uig. in eternum super timorem sum us, & elle uig. in celum, seu in eternum: & idemque postea: Judith ecce Victoria. & Orabat etiam David magno effectu his reperitus Dominum ut fecerit propter nomen tuum, quis in uita tuus misericordia in ipso. Denique pronuntiatus est universi, eo quod miserationes tuas exponit super omnia opera eis. & in eternum dicitur misericordia Dei esse, qui ab eterno est. ut paulo ante dixi, & qui carboruca perpetua dilexit, miseras atrazis nos a. Deinde quia tempore paratus indulgerat penitentibus: e: dona gratiae, quod in lege est, semper confervat, intrinsecus enim dum debetur, sine peccatis auxiliis gratia regit & juvat, & Calvarie: hic liberat, & in futuro coronae celsos i propterea tempore in eternam vitam: que locutus est pater bonorum ex tempore levator illa ecce quia Deus datur hominibus, ducunt at terminatum & durabit misericordia, quae exhibet humano generi in eternum m. videlicet quia nobiscum erit u. q. ad consummationem scilicet u. & in reparatione antiqui lapidis facta per misericordiam, est illi in eternum durabilis: quoniam non subiicitur amplius genus humani totum potestati diaboli, sicut prius sed longi, qui ut noluerint misericordia, vel quibus non sufficit applicatio. Aeterna est quoque, & in omnibus DEI misericordiis: coronat in misericordia & in miseratione, continentem redit coronam justitiae: p. non lollum quia coronat munera donaque, ideat meritis ipsius factaque: sed praecepit, quoniam premisit, ut ipso dixi cum Theologis, ultra condignum. Propter oppolitam causam, quia iste punit punit Deus circa condignum, utitur & ad verius damnatos misericordia. Acutus Cajet. obseruavit, quia bona domini, uiliusq. nos iuniora quia gravida, iuva misericordia eius, & veritas sine fine durabit, ut quoniam uialis est dominus misericordia illius in eternum duret, ac ab eterno sit, & veritas verius rerum membrum ab illo pendere, tamquam a cœlo, ut quoniam uialis est dominus misericordia illius in generationem, & generationem veritatis.

Sensus loci. Quoniam suavis est dominus in eternum misericordia eius & uile in generationem, & generationem veritatis ejus. Ita live causa, fine materi laudis, confessionis, & genitioveritatis. & in ueritatem, & genitioveritatis, & genitioveritatis. & genitioveritatis. & genitioveritatis. & genitioveritatis.

Et usq. in generationem, & generationem veritatis ejus.) Hier. biles, quoniam significat Ιησον εμαυτον, & explicit Apollinaris επαναδιεξοντων ueritas confitum, aut voluntarem. Nicophorus rur. dicit επαγγελια εποδος, divine promissionem mendacio falaci, carnis constillationem. Quantum dicimus veritatem, p. deum, fratrem, & David aliis testamentis, cuius memori sunt. & verbum quod mandauit deus in milles generationem. Veritatem facia scriptura Ricelius explicit: vel deum veracem: vel veram promissionem impliorem. Sumi potest etiam propositio, quia populus judicabit, ut placeat credito Hier. Deus enim falso veritate misericordet, ut cogit Chrysologus, qui sic dicit peccatis veniam, ut utilitatem in ipsa mutatione ratione, custodiat. Generatione & generatione pro quibus Plautius Romanum, Arnobius, Cassiod. legunt: *seculum seculum*, quid valeant, dictum alias. Vel omnes generationes, inquit August. vel terrenae, quae patit mortales, & coelestia, quae patit eternos: Basilius ac Teodorent generationem precedentem, & istam, in qua venit Christus, quoniam quae deus in majorum mortalium generatione politicus est, ea in hac nostra adimplivit, & quam illatum promisit, haec nobis praeficit.

*Ad Ma-
th.* Verificare ueritatem, & generationem veritatis ejus.) Hier. biles, quam significat Ιησον εμαυτον, & explicit Apollinaris επαναδιεξοντων ueritas confitum, aut voluntarem. Nicophorus rur. dicit επαγγελια εποδος, divine promissionem mendacio falaci, carnis constillationem. Quantum dicimus veritatem, p. deum, fratrem, & David aliis testamentis, cuius memori sunt. & verbum quod mandauit deus in milles generationem. Veritatem facia scriptura Ricelius explicit: vel deum veracem: vel veram promissionem impliorem. Sumi potest etiam propositio, quia populus judicabit, ut placeat credito Hier. Deus enim falso veritate misericordet, ut cogit Chrysologus, qui sic dicit peccatis veniam, ut utilitatem in ipsa mutatione ratione, custodiat. Generatione & generatione pro quibus Plautius Romanum, Arnobius, Cassiod. legunt: *seculum seculum*, quid valeant, dictum alias. Vel omnes generationes, inquit August. vel terrenae, quae patit mortales, & coelestia, quae patit eternos: Basilius ac Teodorent generationem precedentem, & istam, in qua venit Christus, quoniam quae deus in majorum mortalium generatione politicus est, ea in hac nostra adimplivit, & quam illatum promisit, haec nobis praeficit.

*Ad Ma-
th.* Et usq. in generationem, & generationem veritatis ejus.) Hier. biles, quam significat Ιησον εμαυτον, & explicit Apollinaris επαναδιεξοντων ueritas confitum, aut voluntarem. Nicophorus rur. dicit επαγγελια εποδος, divine promissionem mendacio falaci, carnis constillationem. Quantum dicimus veritatem, p. deum, fratrem, & David aliis testamentis, cuius memori sunt. & verbum quod mandauit deus in milles generationem. Veritatem facia scriptura Ricelius explicit: vel deum veracem: vel veram promissionem impliorem. Sumi potest etiam propositio, quia populus judicabit, ut placeat credito Hier. Deus enim falso veritate misericordet, ut cogit Chrysologus, qui sic dicit peccatis veniam, ut utilitatem in ipsa mutatione ratione, custodiat. Generatione & generatione pro quibus Plautius Romanum, Arnobius, Cassiod. legunt: *seculum seculum*, quid valeant, dictum alias. Vel omnes generationes, inquit August. vel terrenae, quae patit mortales, & coelestia, quae patit eternos: Basilius ac Teodorent generationem precedentem, & istam, in qua venit Christus, quoniam quae deus in majorum mortalium generatione politicus est, ea in hac nostra adimplivit, & quam illatum promisit, haec nobis praeficit.

Et usq. in generationem, & generationem veritatis ejus.) Hier. biles, quam significat Ιησον εμαυτον, & explicit Apollinaris επαναδιεξοντων ueritas confitum, aut voluntarem. Nicophorus rur. dicit επαγγελια εποδος, divine promissionem mendacio falaci, carnis constillationem. Quantum dicimus veritatem, p. deum, fratrem, & David aliis testamentis, cuius memori sunt. & verbum quod mandauit deus in milles generationem. Veritatem facia scriptura Ricelius explicit: vel deum veracem: vel veram promissionem impliorem. Sumi potest etiam propositio, quia populus judicabit, ut placeat credito Hier. Deus enim falso veritate misericordet, ut cogit Chrysologus, qui sic dicit peccatis veniam, ut utilitatem in ipsa mutatione ratione, custodiat. Generatione & generatione pro quibus Plautius Romanum, Arnobius, Cassiod. legunt: *seculum seculum*, quid valeant, dictum alias. Vel omnes generationes, inquit August. vel terrenae, quae patit mortales, & coelestia, quae patit eternos: Basilius ac Teodorent generationem precedentem, & istam, in qua venit Christus, quoniam quae deus in majorum mortalium generatione politicus est, ea in hac nostra adimplivit, & quam illatum promisit, haec nobis praeficit.

¶ *Ad Ma-
th.* Et usq. in generationem, & generationem veritatis ejus.) Hier. biles, quam significat Ιησον εμαυτον, & explicit Apollinaris επαναδιεξοντων ueritas confitum, aut voluntarem. Nicophorus rur. dicit επαγγελια εποδος, divine promissionem mendacio falaci, carnis constillationem. Quantum dicimus veritatem, p. deum, fratrem, & David aliis testamentis, cuius memori sunt. & verbum quod mandauit deus in milles generationem. Veritatem facia scriptura Ricelius explicit: vel deum veracem: vel veram promissionem impliorem. Sumi potest etiam propositio, quia populus judicabit, ut placeat credito Hier. Deus enim falso veritate misericordet, ut cogit Chrysologus, qui sic dicit peccatis veniam, ut utilitatem in ipsa mutatione ratione, custodiat. Generatione & generatione pro quibus Plautius Romanum, Arnobius, Cassiod. legunt: *seculum seculum*, quid valeant, dictum alias. Vel omnes generationes, inquit August. vel terrenae, quae patit mortales, & coelestia, quae patit eternos: Basilius ac Teodorent generationem precedentem, & istam, in qua venit Christus, quoniam quae deus in majorum mortalium generatione politicus est, ea in hac nostra adimplivit, & quam illatum promisit, haec nobis praeficit.

PSALMUS CENTESIMUS.

¶ Psalmus ipsi David.

¶ Iste icordiam, & judicium cantabo tibi Domine.

2. Psalmus, & intelligam in via immaculata quando venies ad me.

¶ Perambulabam in innocentia cordis mei, in medio domus mez.

3. Non proponebam ante oculos meos rem injumenta: facientes pravitations odivi.

Non adhaesisti mihi 4. cor pravum: & declinans a me malignum non cognoscerebam.

4. Detrahentem secreto proximo suo, hunc B perquebar.

Superbo oculo, & insatiabili corde, cum hoc non edebam.

6. Oculi mei ad fideles terræ ut fedeant mecum: ambulans in via immaculata, hic mihi ministrabat.

7. Non habitabit in medio domus mez: qui facit superbiam: qui loquitur iniqua non direxit.

Titulus in xit in confectu oculorum meorum,

8. In matutino interficiebam omnes peccatores terzæ: ut disperderem de civitate Domini omnes operantes iniquitatem.

Titulus, & Argumentum.

Vers. 1.) Psalmus ipsi David.

¶ Item sibi vult Chaldaic per manus Davidis cananticum, & cum iam toties hic item titulus in aliis psalmis occurrerit, nihil est addatur, nisi quod Theodoretus mons in quibusdam exemplaribus Graecu addit. *τόποι οὐδέποτε, γαρ οὐδέποτε;* sed nequid apud Hebreum invenies, neque apud alios interpretes neque apud ipsos LXX.

In argumento convenientem idem & Basilius, Euthymius Nicephorus, Blemitius descripsi, ut prior prophetico & David vide probatissimum optimi & religiosissimi Regis futuri. Ioseph viram, & ex persona illam narrari tamquam recte ejusdam conversionis exemplar, atque omnibus maximè regibus imitandum proponi.

Hebreus quoque Lycra, Treveetus, Cajetanus, tequitur existimat Davidem de ipso agere, argente constituto jam regno poli persecutions ratione. Illud justè administrandi, secundum cultum divinum, lepsum, domum, familiam, subditos alios bonos tunimulos, ut seruos, δύος, έπονους, κόσμους, omnia bene gerentur. Non dissident alii sed volunt, praetertim Treveetus, & Valerius haec transferri ad perfectionem cuiuslibet Christiani, atque ad Christum ipsum, id est in numero centesimo, qui perfectus est, insinuari. Cum vero huius adhuc audiretur, & dignitas, & ignis tormentum patientur, qui contemplent id, per quod autem peccatum, & ignis peccati extinguiri poterat, nempe elemosynam atque misericordiam, & cum ignem vivere libi fecerant. Postremus Cassiodorus, audire justè misericordem Dominum peccatores, qui de sua nequit desipere, & intelligere superbos Judices, principem Ambrosius & ait, inchoare a beneficiis, & prelamine gratiam, procedere beneficium gratiam, que curantur iusticia discipline. Item dicunt, quod etiam in hoc tempore semper utramque conjungari. Deus velutque & ipsi a liorum misericordiam, ac recte quoque judicium. Chrysostomus exponit cum iudicio, ut decretum significat, nonli misericordiam Deum per Christum in rebus, quibus peccatum excusum atulerat, iustum afferat. Pater quod quum recte iudicio rejectus sit populus Iudaeus, polliciturque, quae continebatur in lege, spoliatus, ob perfidiam supplicio affectus; Gentilis autem populus per misericordiam Dei salutem concessus. Arnobius docet, cum qui misericordia operibus hinc dedisset fuerit, cantatorem in alia vita, & consecutum misericordiam, ut & contrario iudicium erit sine misericordia ei, qui non fecerit misericordiam g. & ignis tormentum patientur, qui contemplent id, per quod autem peccatum, & ignis peccati extinguiri poterat, nempe elemosynam atque misericordiam, & cum ignem vivere libi fecerant. Postremus Cassiodorus, audire justè misericordem Dominum peccatores, qui de sua nequit desipere, & intelligere superbos Judices, principem Ambrosius & ait, inchoare a beneficiis, & prelamine gratiam, procedere beneficium gratiam, que curantur iusticia discipline. Item dicunt, quod etiam in hoc tempore semper utramque conjungari. Deus velutque & ipsi a liorum misericordiam, ac recte quoque judicium. Chrysostomus exponit cum iudicio, ut decretum significat, nonli misericordiam Deum per Christum in rebus, quibus peccatum excusum atulerat, iustum afferat. Pater quod quum recte iudicio rejectus sit populus Iudaeus, polliciturque, quae continebatur in lege, spoliatus, ob perfidiam supplicio affectus; Gentilis autem populus per misericordiam Dei salutem concessus. Arnobius docet, cum qui misericordia operibus hinc dedisset fuerit, cantatorem in alia vita, & consecutum misericordiam, ut & contrario iudicium erit sine misericordia ei, qui non fecerit misericordiam g. & ignis tormentum patientur, qui contemplent id, per quod autem peccatum, & ignis peccati extinguiri poterat, nempe elemosynam atque misericordiam, & cum ignem vivere libi fecerant. Postremus Cassiodorus, audire justè misericordem Dominum peccatores, qui de sua nequit desipere, & intelligere superbos Judices, principem Ambrosius & ait, inchoare a beneficiis, & prelamine gratiam, procedere beneficium gratiam, que curantur iusticia discipline. Item dicunt, quod etiam in hoc tempore semper utramque conjungari. Deus velutque & ipsi a liorum misericordiam, ac recte quoque judicium. Chrysostomus exponit cum iudicio, ut decretum significat, nonli misericordiam Deum per Christum in rebus, quibus peccatum excusum atulerat, iustum afferat. Pater quod quum recte iudicio rejectus sit populus Iudaeus, polliciturque, quae continebatur in lege, spoliatus, ob perfidiam supplicio affectus; Gentilis autem populus per misericordiam Dei salutem concessus. Arnobius docet, cum qui misericordia operibus hinc dedisset fuerit, cantatorem in alia vita, & consecutum misericordiam, ut & contrario iudicium erit sine misericordia ei, qui non fecerit misericordiam g. & ignis tormentum patientur, qui contemplent id, per quod autem peccatum, & ignis peccati extinguiri poterat, nempe elemosynam atque misericordiam, & cum ignem vivere libi fecerant. Postremus Cassiodorus, audire justè misericordem Dominum peccatores, qui de sua nequit desipere, & intelligere superbos Judices, principem Ambrosius & ait, inchoare a beneficiis, & prelamine gratiam, procedere beneficium gratiam, que curantur iusticia discipline. Item dicunt, quod etiam in hoc tempore semper utramque conjungari. Deus velutque & ipsi a liorum misericordiam, ac recte quoque judicium. Chrysostomus exponit cum iudicio, ut decretum significat, nonli misericordiam Deum per Christum in rebus, quibus peccatum excusum atulerat, iustum afferat. Pater quod quum recte iudicio rejectus sit populus Iudaeus, polliciturque, quae continebatur in lege, spoliatus, ob perfidiam supplicio affectus; Gentilis autem populus per misericordiam Dei salutem concessus. Arnobius docet, cum qui misericordia operibus hinc dedisset fuerit, cantatorem in alia vita, & consecutum misericordiam, ut & contrario iudicium erit sine misericordia ei, qui non fecerit misericordiam g. & ignis tormentum patientur, qui contemplent id, per quod autem peccatum, & ignis peccati extinguiri poterat, nempe elemosynam atque misericordiam, & cum ignem vivere libi fecerant. Postremus Cassiodorus, audire justè misericordem Dominum peccatores, qui de sua nequit desipere, & intelligere superbos Judices, principem Ambrosius & ait, inchoare a beneficiis, & prelamine gratiam, procedere beneficium gratiam, que curantur iusticia discipline. Item dicunt, quod etiam in hoc tempore semper utramque conjungari. Deus velutque & ipsi a liorum misericordiam, ac recte quoque judicium. Chrysostomus exponit cum iudicio, ut decretum significat, nonli misericordiam Deum per Christum in rebus, quibus peccatum excusum atulerat, iustum afferat. Pater quod quum recte iudicio rejectus sit populus Iudaeus, polliciturque, quae continebatur in lege, spoliatus, ob perfidiam supplicio affectus; Gentilis autem populus per misericordiam Dei salutem concessus. Arnobius docet, cum qui misericordia operibus hinc dedisset fuerit, cantatorem in alia vita, & consecutum misericordiam, ut & contrario iudicium erit sine misericordia ei, qui non fecerit misericordiam g. & ignis tormentum patientur, qui contemplent id, per quod autem peccatum, & ignis peccati extinguiri poterat, nempe elemosynam atque misericordiam, & cum ignem vivere libi fecerant. Postremus Cassiodorus, audire justè misericordem Dominum peccatores, qui de sua nequit desipere, & intelligere superbos Judices, principem Ambrosius & ait, inchoare a beneficiis, & prelamine gratiam, procedere beneficium gratiam, que curantur iusticia discipline. Item dicunt, quod etiam in hoc tempore semper utramque conjungari. Deus velutque & ipsi a liorum misericordiam, ac recte quoque judicium. Chrysostomus exponit cum iudicio, ut decretum significat, nonli misericordiam Deum per Christum in rebus, quibus peccatum excusum atulerat, iustum afferat. Pater quod quum recte iudicio rejectus sit populus Iudaeus, polliciturque, quae continebatur in lege, spoliatus, ob perfidiam supplicio affectus; Gentilis autem populus per misericordiam Dei salutem concessus. Arnobius docet, cum qui misericordia operibus hinc dedisset fuerit, cantatorem in alia vita, & consecutum misericordiam, ut & contrario iudicium erit sine misericordia ei, qui non fecerit misericordiam g. & ignis tormentum patientur, qui contemplent id, per quod autem peccatum, & ignis peccati extinguiri poterat, nempe elemosynam atque misericordiam, & cum ignem vivere libi fecerant. Postremus Cassiodorus, audire justè misericordem Dominum peccatores, qui de sua nequit desipere, & intelligere superbos Judices, principem Ambrosius & ait, inchoare a beneficiis, & prelamine gratiam, procedere beneficium gratiam, que curantur iusticia discipline.

(Superbo osculi, & in infidelibus corda cum hoc non vibrabam.) A Constantius Senior exploravit fidis fore ebi ex Christia-nis illos, qui perfuncti in religione, quam in luxu sex-
tus, & in superbia, non amperguntur quid tanta sollicitus? Ine cito-
rum copias reponit in tempore illius datus agri carnis delicatissi-
non accepto. Planè infatibiliter est corde, talia parans. & ex ià-
longe, &c. Pudet Christianum à Genitibus vincere, qui symphona illarum condiebant laetitiae orationes, & claror-
um virorum encoruimus quod etiam vocabulum huius in-
de tractum nrae, & in quoque à dñis dñis, & in quoque rara pax
eis, & in concordia, conserventur, nrae prorborum airo-
rum. Lega Catoneum M. T. b. & Rhodigium, e., M. T.
etiam à notiorum convivis affirmat esse, quod amicorum
et vita coniunctionem habent, honestam videlicet fiducia-
m, Reg apud antiquos lacra mensa erat. Macrobio te-
stificatur, ut in Persia regum convivis prodit Se-
rinus, ante cibum de modis, antea potum de tam-
pox. Macrobio universum de convivis more memori-
tati religio, Numinis primis meminisse, deinde precari
convivis, sed velcum cum simili. Homopatia nostra con-
viva nobis est gaudi felicitatis & pacis qui comedit nobis sibi.
Atqui pax ecclesie fedus, amicitia enim improba non debet
non frumenta sua convivis auctoratum, neq; communi-
tates sibi in Augusta qui exemplo Ambrosii citabat, re-
cubatque convivis & exultatione regit eorum, qui si
fore convivio intercesserit, cauterio coactos ab invita-
tibus, regibus praefectis & potibus, biberi uiri ad e-
brietatem. Satius est mori, & huiusmodi mortem, & huius
tribulationis ad martyrum gloriam reputari debet & si quod
confrater abueret, in admiratione potius futurū apud
eum, qui importunus in invitacione Clitomachus Pancra-
tia fratres in augusto dñe apparet, & non trahitur, & non
in convivio si veneris, armi effluxos furgos difundat in
Sextus admodum adiuvent, non quid in convivio praefer-
re decorum vel facient, vel dicentes, & à juriis praeferim
omnium, obsecrata temperante: ipso vel nrae nrae
audirent videre sufficiunt. Narrat de Augusti Polli-
donius q. quoniam in mensa dictio inscripsi curaret,
Quisquis annis dñis absens videret vitam,
Tunc menias in agnus noviter effabbi,
omnes conviviam à superbus, & noxiis fabulis, & detrac-
tionibus se abstinere debere admonuisse; quod si ver-
ciat familiarii omnes coepicopis illius scripturis o-
bitos, & contra canum loquaces tam alpere aliquando ex-
prehendere commonor, id dixerat illis de mea virtus
defendens, ut ne media reflectione ad lumen cubulum
tutus eternus modus ego agnosce, & illi qui mentem & inter-
fusus, experti sumus. Quia olim Christianorum con-
vivia, quam pia, legi Testim. & non nisi ad nos p. 144.
dicitur q. prater illa que variis locis a his dicta sunt,

Ver. 6.) Oculi mei ad fideles terræ ut sedent mecum,
ambulans in via immaculata, hic mihi ministrabat.

Sensus loci:

Dixerat quos domo sua, & familiaritate arceret, nrae
dixit, quibus familiaribus illis usitabat, & quos a-
mitos, domesticos ministros adhibuerit, nrae unum
attingeret quia conjectus circumiecta ocuis, non tam
corposa, quam animi, affectis te pervergat, quis maxime
fides ac virtutis seditos in omni ditione tua, extor-
illa etiam adiungere sibi posset, aet. veluti affectos ha-
bere, & adjutores, seu ministros tuum domellege, tum
publica. Et quoniam secundum iudicem populi, sic & min-
ister eius, & quoniam Religio est circumspecta, tales & iudicantes
quoniam adiutori sunt usibus mendicis, omnes ma-
nibus habet impius, propterea David, qui le dictum
ecce in milite contra Iudiciorum, in immaculata, innocentia
cordis, non aliis domis, recipit publice q. habent in tractandis
negotiorum adiutori velle te figurant, non amicos alios & col-
legios, quam animi & propotiti ejusdem, vice, ac mori-
concluimus, non perfidi, adulatores, parasitos, avatos am-
biciofos, intemperantes. Mirum est nihil agius, ferre ho-
mines, & quod magis vindicandi pueris ipsa quoniam
te, quia si quid mentitur eos obiectat, tamen adeo raram esse
inter homines fidem, quia veteres Romani ut numeri pro-
pe Jovem in Capitolo loca verant Carolus Magnus opti-
mo cuius, sic magnistrum demandabat, & certis orationibus
temporibus illustris rem publicas, vellet, inquistio-
nem, instituit a delectis ex utroq; ordine tunc Episcopis,
cum primatis viris, de vita, moribus, integritate iudicium
fogolatum. Alex. Severus neminem admisit, sed ad col-
loquium familiaritatemque nisi probitatis fama integra-
ta, & iudicium

2 Euseb. Propterea

Caroli Ma-
gnus, & in
eius tem-
poribus, in
inquisitione
instituta
primatis
vinclis vita
& integrata
te judicium

a) Reg. 2.35 cum fideles a, Chrysostom, fideles terre interpretatur Apo-
stolos, in quis intenti oculi Domini fuerint, ne excederet
3 fidei, aet. quia a ventre testis ad ut omnes terram exiret, & sicut
fidei fideles, & peti coram fidem universi orbis talis pra-
dictatione completeretur. Arnobius explicat de illis, qui
terram corporis sui fideliter servant. Intrae præterea
Grecis & eos, qui inter terrenos & carnales mundi vi-
vunt, quiq; terterae trahantes, nihil ibi per cupiditatem
alibi, ex permittunt, nec inter ares immundis contendi
alunt, quod qualiter ideas, Author mystice ad avares,
cupidoq; applicat, ut & ahorum nonnullorum anima-
lium etiam immundorum. Bona fide tractare negotium,
et reum Domini, p. sibi quidnam artib; ibi, aut in va-
pum expenderet, & dissipare, ut villicet ille faciebat, & in
monere Ecclesiasticu[m] non queratur, sed q. uis
equitatem, sed q. uis fideliter. Antiquores autem titus, ut fedentes
convivia celebrarent, non modo apud profanos exempla
recitant quos citav, sed suppetunt non pauca ex fascis
literris. Quod vero attinet ad ultima Christi ante mor-
tem velut triplicem eam, hoc ordine perfacta viseretur
ut Paschalium primum stande celebraret rite accumbe-
retur ad communem cenam, deinde surgeret hac inchoa-
cta Christus, ut pedes abseruit discipulorum postea his lo-
tus, iten recuperetur, & copiam communem cenam
periceret, ac tamquam tandem, tenui Eucharistia inlitteretur.
Concedit ipse Mardonius ritu Hebreo, iuxtagilem,
manducatum à sancto Christo agnum. Quod ergo scribit
Lucas, quoniam facta est hora, discubuisse, si præceps ad agni
comitem pericerit, per catachremis idem erit, atq; ac-
cepisse, & constituisse, ut eum ederet, vel qui post legalen
communem hinc cenam volebat Christus, ac demum
Eucharistiam edere, hora facta discubuisse dicitur, qui post agnum legaliter confiteata hora gualatum, quod bre-
vi fieberat, mos discubitus erat, ut alias duas cenas per-
iceret. Necellaria est eidem Mardonio dicta catachre-
sis (quam extendit ad omnem aliam eam & prædicandu-
m) etiam fedendo fieret, pro sumptione agni Paschalis, quoniam
& illa verbum illud discubuisse Lucas usurparat.
Hoc quan dicta tria receptaque sententia.

b) Ex. 32.5
Iad. 1.6.1
Reg. 20.5
Psal. 1.2.20
Propterea
Ex. 2.12.2
Quod ordine
peritice
triplicem
Christi ce-
remoniam
autem
motum.

d) 1 Thess. 6.4
e) 1 Cor. 2.2
2 Cor. 1.23

5. de inst. 5.10
5. de inst. 5.11

Piat. & Augst. ut confitent hi mecum, pl. Romanus
Caius, & Ambrosius, ut edent hi mecum. Osius, & ut
facientes os federe mecum. Pronom. b. est etiam Grac-
Hebr. autem Καθεύδει significat sedere, & habitare;
autique etiam sedere, ponit ratiō Latinā in scriptura īdē val-
let quod habere, Sētīo, si sumatur proprietate, p̄testi po-
test, ut Riekelius notat, in mēnsis, conflitus, iudicis, com-
municationis bonorum & officiorum; & anagogeis feci-
dūt Augusti, in confessu īdē ad iudicandum cum Christo.
Propter fides duodecim, quod etiam docet Author op-
eris imperfecte, īdē cum regnando cum ipso: & ex
Alcino gloria aqua Caius, & Illegore, in confessu
ac perfeveratā circa unitatem filiorum Aionis, ut que-
sunt in delectatione justitiae, ut Brunus Carthafano,
ubi fideles prelati manent in suo honore prælations, ac
fedente, tenui prouulsi, eti. verum est, quod aliqui no-
tant, inter multos, in quos conjuncta oculos, per paucos
vix, unum, idoneum & fidem ministrum, atq; dipen-
satore reperit. Ut præfertur initio mensis diaconi,
considerandi furentur inter alios discipulos viri boni se-
mōni plenō spiritu & iustitia, & sapientia d. Creditus Hieron-
hoc applicat ad Episcopum, qui dicit non ordinasse sibi
propinquos, sed iulios & fideles, Gregorius ex his verbis
colligit, qui non in via immaculata ambulat, sibi magis,
quam Domino ministrare, Riekelius tales sit decere esse
ministro Prætorium, Principi, præcipue autem ut
religio habeat devos seruos, & opere inconfitantes. Aguanus
notat oportere ut subdit & servitos, quos vocat ambu-
lant, in via immaculata, id est, spirito desideria carni non
perducendo f. Utinam ad id similitudinem ex incensu equorum
citians Guleluum quemdam de Galce,

f) Gal. 5.6
Sensus loci:

Ver. 7.) Non habitabit in medio domus mea, qui facit
superbias; qui loquitur iniqua non dixit in con-
spectu oculorum meorum.

R Egiorum ministrorum conditiones antea posuit, ut
fidentes erga Regem, ac Populum, & ut in fe-
meris virtutibus studiis. Nunc dicit David, si foret alii
contingat in electione illorum, nullus non cuderet se
fatum, & cum danno detrimentis alicuius ratam habere
elationem, sed ubi compreserit superbias eorum in
dictis factiis, præterim cum animi pericula con-
sum, & ab omni potestate, gracie, favoris regi, acque
mendacia & fraudes in transigendis negotiis ferre dicitus
nequi-

situ, excidore, interficie, ut dicebat Hieronymus, & explicat Augustinus, Clivitas vero mystice celum est, Ecclesia, quilibet piorum ceteri, cuique justi anima, ut ex dictis constat. Id textu Chaldaeo Nebenix explicatur sensus agogicus de futuro iudicio mundi venturum, qui assimilatur luci matutinae, perdan omnes peccatores terrae, ut disperdam de Jerusalem civitate. Det, omnes operarios falsitatis. In coelestiem Jerusalem nullus admittitur operarius iniustitiae; sed cum discedere a se Rex illius habet in ignem eternum; non intrabit in eam aliquid conquinatum, aut abominationem faciens & mendacium eorum missuntur canes, & genit. & impudici, & homicidi, & idolis servientes, & opes qui amat, & facit mendacium d. Notat creditus Hieronymus, quod Iudei hunc versum audientes, & sequentes litteram occidentem, & desidentes sanguinem fundere, si quis pravaricatus fuerit de lege, interficiunt eum; siquidem non sunt contenti occidente Proptertum, sed ipsu[m] Dominum crucifixerant. Exponit vero idem Author de perfomere in bonam partem, ut incepimus peccator penitentiam agat, & dispersat iniquitatem de corde suo, nec enim hoc diu in umbra absciat, sed ut salverit. Sensus mythicus est similitudinis operis allatis. Hic finis quinquagena secunda: que, ut Rikelius admetet, & nos jaduimus ante, convenit proficiens, ac in spiritu ambulantibus, & quorum est in actu divitiis exercit, eundo de virtute in virtutem; hoc autem in Psalmo de rigore iustitiae pertrahatur. Prima quinquagena incipientem est, qui in luctu afflictibus penitentia occupantur; illius vero Psalmus extremitas est qui quinquaginta annos de penitentia: sequens pertinet ad perfectos, qui a vita activa ad contemplativam ascendunt, arque laudibus Dei jugiter inharent, Concluditur autem Psalmus, qui est de laude divina.

PSALMUS CENTESIMUS PRIMUS.

Oratio pauperis,

Quum anxius fuerit, & in conspectu Domini effuderit precem suam,

Domine exaudi orationem meam; & clamor meas ad te veniat.

Non avertas faciem tuam a me in quacumque die tribulor, inclina ad me aurem tuam.

In quacumque die invocavero te, velociter exaudi me:

Quia desercent sicut famus dies mei & os mea sicut crenum aruerunt.

Percusus sum ut sonum, & aruit cor meum: quia oblius sum comedere panem meum.

A voce gemitus mei adhæsit os meum carnem.

Similis factus sum pellicano solitudinis: factus sum, sicut nycticorax in domicilio.

Vigilavi, & factus sum sicut passer solitarius in tecto.

Tota die exprobrabant mihi inimici mei: & qui laudabant me adversum me jurabant.

Quia cincrem tamquam panem manducabam, & potum meum cum feta misericordam.

A facie ira & indignationis tua: quia elevans aliisti me.

Dies mei sicut umbra declinaverunt, & ego factus sum sonum arii.

TITULUS, & ARGUMENTUM.

Versus 1. Oratio pauperis;

Quum anxius fuerit, & in conspectu Domini effuderit precem suam.

Itsipi primum nomen orationis erat, etiam Titulus in psalmi 16.85.89. & in ultimo dicebatur *Oratio Moysis*, in aliis *Davidis*: hic autem non exprimit ulla persona nominalis, sed tantum in genere per verba sequentia, quibus argumentum quoque innu videtur. Nam comparatus est hic Psalmus, velut formula peccatoris pauperis, id est, non solum qui sit inops a facultatibus exterioribus, sed quamlibet aliam calamitatem patiens in animo, aut in corpore, ut tum præfert utatur Psalmista, quando præ molietia pane deficit, ac deliquum patitur, ac serè desperat. Pro seipso David (five cum Saulis, five cum Absalonis patetere per seipsum, aliante remamibet molietiam) & pro aliis editissimum Euthymius docet: Basilius, Theodoreus, Chrysostomus pro captiis in Babylone: contineri tamen in eodem Psalmo Gentium vocacionem, salutemque, quae Nicophorus Blennida vocat *merita de Christo*. Placet Beda haec opinio, nec displiceat Lyrano. Quia in re Eusebius ac Didymus convenient, passimque Latini, & omnino sicut Paulus est, preferrens ex præfatis Psalmo testimonium de Christo. Omnia vera, vel verisimilia, sicut & quod si oratio eorum, qui iusta Davidis remanerant in Jerusalem, quem est inde fugitum filium persequentes. Sed ita, ut si de captivitate Babylonica agatur, typam dicamus

Argumentum tituli verbis invenimus.

Tu autem Domine in æternum permanes: & memoriale tuum in generatione & generatione;

Tu exurgens miserebis Sion, quia tempus infreddi ejus, quia oves tempus, & item, quia aedificabit Dominus Sion, & videbitur in gloria sua. Præterea, Proficeris de excelso Iando suo. Dominus de celo interclusus intercessus: ut audiret gemitus competitorum, & solvere prius intercessus: ut designaret vota & dehinc adveniens Chirilli, a quo predicationem ejusdem. Item ajo, si quis alii interpretetur populi libatione post redditum de Babylonie per Antiochum, tempore Macchabaeorum. Nam propter hec domandas illas Danielis poterunt Iudei non expectantes Melchiam, sicut pars verba, quae modo recitavitis Psalmi nostri. Quia tempus misericordia ejus, quia ueritatem tempus. Id quoniam non sicut infelicitibus Iudeis non dicere, ne possum, quod tamen faciunt, ut & Samson, et Lysias, de tempore praesenti, aromata, arguties uirtutis accipere. Itaque pauperis annus confundens in conspectu Domini praecedit in amorem eu[er]cito Christi (etiam si videatur negare Cairodorus & Isidorus) pro nobis regens factus, in qua uirtus perfunatur totius humani generis ad extremam inopia redacti, propter lapsum primi parentis, propriae deinde singularium peccata: vel etsi Adam, & alios in homines deplorantes sine ueritate misericordiam implorantes misericordiam Dei & Christi. Eadem Christo quadrangulariter in ducit ex parte pelicanis, ut suo loco dicunt. Quod Petrus Vega f. recte retinet Generatorem, qui dicit Psalmum hunc eum a Christo recitandum in Cruce, ideo quia dicti orationes. Evidenter nec apud illum reperto, nec apud alium Doctorem. Ceterum, quoniam sic hic Psalmus ex premissionibus quintus, (de quibus, quot sint, & cur ita vocentur, dixi Psalm. 6.) recte creditur Hieronymus perfunam peccatoris agere in eo, & Cairodorus argueat Innocentius Papa III. in explanatione, humilem posse intentem apud prius angustiarum misericordias & orationem. Observa Hugo succedit Psalmum istum penitentiam priori, qui ad jubilium & exultationem invitabat, quoniam in hac vita lexituritatem succedunt: & quia pecatis anima opprimit jubilare non possit. Sed quod ex Hieronymi commentario citat, non exeat in eo, ut tria Cairodorus facilius adhæsit ad latitatem, & tenuis. Unde unum de capitalibus peccatis accedit, quoniam vocam corrupte acciditam. Symmacius in veritate ab eo, aliis de corporalibus, quidam de acto, non de intentione, ut de peccatis corporis, & animo leviter, seu agitum pati, in desperatione ventre sui corporis. Apollinaris esse uero fuisse apud ritulum, & sine ritulo in Officio Ecclesiastico aducit, paulo alter partiendo. In febre Psalmis premissionibus ostendit constitutum a nonnullis, ut primus magis proprius peccator ad contritionem, secundus ad confessionem, tertius ad latitatem, quartus mixtum ad omnes, ita quintus ad orationem, non pars eis latitudinis. Athanasius & recentem hunc Psalmum inter eos, qui in scripturam, in precibus sunt: & illos, qui sunt opportuni, assidue revolvunt beneficium Dei in parcer nostris, dum protiscerentur ex Egypto, & in foliis nubis erant: & quam bonus sit Deus & quam ingrati mortales.

Orate pauperis! & Augustinus & Prosper in opere, & in dative, ut arx. Corcau & genitivo, scrivit littera cervilia Hebrei cum nomine **לְבָנָה** lebano, ut alias nota virum, Chaldaeum **מִשְׁכָנָה** mischana, ut Ialce mefizzzo, & Gallico datum sermone mefizzzo. Diximus pauperem intelligi quemvis, qualibet de causa egentem aliam, Dei preferenti ope, non tantum opibus vel necessariis vitam corporis tolerandam. Affidit alio hoc loco transferunt. Distinguuntur Innocentius pauperes bonum, malum, medium, & uero indifferente, quae facit pauperes Gorii, Zaboli, mandi, Caiodius pauperes spiritu intelligentia, & factus est pauperis spiritalis & pauperum patientes. Nihil pauper calumtosus & pauperius; quia pauperum privar gracia, Deoque, & annihilatione meretur, non solum privatione cuiuslibet creaturam. Verus augustinus preuident, tamquam vir idem pauperatus in suam, propter fecit in isto Psalmo iudicis horum externis indigentibus acutis delitatum, propter paupera, vita, dum ait: *deseruit te, scit fumus dies meti, viribus, offensa, factus est emum aruerunt, humor vitali & radicibus, & vicia, non solum delicias n, oblitus sum comede puerum meum, amicorum societate, factus sum factus pauper solitarius in tecto, diuini lumini extitit p, factus sum*.

Lorini in Psal. Tom. III.

Diabolus, peccato, morte, & illa capitorum vota, Tu a exurgens, Domine, miserebis Sion, quia tempus infreddi ejus, quia oves tempus, & item, quia aedificabit Dominus Sion, & videbitur in gloria sua. Præterea, Proficeris de excelso Iando suo. Dominus de celo interclusus intercessus: ut audiret gemitus competitorum, & solvere prius intercessus: ut designaret vota & dehinc adveniens Chirilli, a quo predicationem ejusdem. Item ajo,

Tu exurgens miserebis Sion, quia tempus infreddi ejus, quia oves tempus, & item, quia aedificabit Dominus Sion, & videbitur in gloria sua. Præterea, Proficeris de excelso Iando suo. Dominus de celo interclusus intercessus: ut designaret vota & dehinc adveniens Chirilli, a quo predicationem ejusdem. Item ajo,

Tu exurgens miserebis Sion, quia tempus infreddi ejus, quia oves tempus, & item, quia aedificabit Dominus Sion, & videbitur in gloria sua. Præterea, Proficeris de excelso Iando suo. Dominus de celo interclusus intercessus: ut designaret vota & dehinc adveniens Chirilli, a quo predicationem ejusdem. Item ajo,

Tu exurgens miserebis Sion, quia tempus infreddi ejus, quia oves tempus, & item, quia aedificabit Dominus Sion, & videbitur in gloria sua. Præterea, Proficeris de excelso Iando suo. Dominus de celo interclusus intercessus: ut designaret vota & dehinc adveniens Chirilli, a quo predicationem ejusdem. Item ajo,

Tu exurgens miserebis Sion, quia tempus infreddi ejus, quia oves tempus, & item, quia aedificabit Dominus Sion, & videbitur in gloria sua. Præterea, Proficeris de excelso Iando suo. Dominus de celo interclusus intercessus: ut designaret vota & dehinc adveniens Chirilli, a quo predicationem ejusdem. Item ajo,

Tu exurgens miserebis Sion, quia tempus infreddi ejus, quia oves tempus, & item, quia aedificabit Dominus Sion, & videbitur in gloria sua. Præterea, Proficeris de excelso Iando suo. Dominus de celo interclusus intercessus: ut designaret vota & dehinc adveniens Chirilli, a quo predicationem ejusdem. Item ajo,

Tu exurgens miserebis Sion, quia tempus infreddi ejus, quia oves tempus, & item, quia aedificabit Dominus Sion, & videbitur in gloria sua. Præterea, Proficeris de excelso Iando suo. Dominus de celo interclusus intercessus: ut designaret vota & dehinc adveniens Chirilli, a quo predicationem ejusdem. Item ajo,

Tu exurgens miserebis Sion, quia tempus infreddi ejus, quia oves tempus, & item, quia aedificabit Dominus Sion, & videbitur in gloria sua. Præterea, Proficeris de excelso Iando suo. Dominus de celo interclusus intercessus: ut designaret vota & dehinc adveniens Chirilli, a quo predicationem ejusdem. Item ajo,

Tu exurgens miserebis Sion, quia tempus infreddi ejus, quia oves tempus, & item, quia aedificabit Dominus Sion, & videbitur in gloria sua. Præterea, Proficeris de excelso Iando suo. Dominus de celo interclusus intercessus: ut designaret vota & dehinc adveniens Chirilli, a quo predicationem ejusdem. Item ajo,

Tu exurgens miserebis Sion, quia tempus infreddi ejus, quia oves tempus, & item, quia aedificabit Dominus Sion, & videbitur in gloria sua. Præterea, Proficeris de excelso Iando suo. Dominus de celo interclusus intercessus: ut designaret vota & dehinc adveniens Chirilli, a quo predicationem ejusdem. Item ajo,

Tu exurgens miserebis Sion, quia tempus infreddi ejus, quia oves tempus, & item, quia aedificabit Dominus Sion, & videbitur in gloria sua. Præterea, Proficeris de excelso Iando suo. Dominus de celo interclusus intercessus: ut designaret vota & dehinc adveniens Chirilli, a quo predicationem ejusdem. Item ajo,

Tu exurgens miserebis Sion, quia tempus infreddi ejus, quia oves tempus, & item, quia aedificabit Dominus Sion, & videbitur in gloria sua. Præterea, Proficeris de excelso Iando suo. Dominus de celo interclusus intercessus: ut designaret vota & dehinc adveniens Chirilli, a quo predicationem ejusdem. Item ajo,

Tu exurgens miserebis Sion, quia tempus infreddi ejus, quia oves tempus, & item, quia aedificabit Dominus Sion, & videbitur in gloria sua. Præterea, Proficeris de excelso Iando suo. Dominus de celo interclusus intercessus: ut designaret vota & dehinc adveniens Chirilli, a quo predicationem ejusdem. Item ajo,

Tu exurgens miserebis Sion, quia tempus infreddi ejus, quia oves tempus, & item, quia aedificabit Dominus Sion, & videbitur in gloria sua. Præterea, Proficeris de excelso Iando suo. Dominus de celo interclusus intercessus: ut designaret vota & dehinc adveniens Chirilli, a quo predicationem ejusdem. Item ajo,

Tu exurgens miserebis Sion, quia tempus infreddi ejus, quia oves tempus, & item, quia aedificabit Dominus Sion, & videbitur in gloria sua. Præterea, Proficeris de excelso Iando suo. Dominus de celo interclusus intercessus: ut designaret vota & dehinc adveniens Chirilli, a quo predicationem ejusdem. Item ajo,

Tu exurgens miserebis Sion, quia tempus infreddi ejus, quia oves tempus, & item, quia aedificabit Dominus Sion, & videbitur in gloria sua. Præterea, Proficeris de excelso Iando suo. Dominus de celo interclusus intercessus: ut designaret vota & dehinc adveniens Chirilli, a quo predicationem ejusdem. Item ajo,

Tu exurgens miserebis Sion, quia tempus infreddi ejus, quia oves tempus, & item, quia aedificabit Dominus Sion, & videbitur in gloria sua. Præterea, Proficeris de excelso Iando suo. Dominus de celo interclusus intercessus: ut designaret vota & dehinc adveniens Chirilli, a quo predicationem ejusdem. Item ajo,